



KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.5.2012 r.
COM(2012) 212 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

na temat stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Zakres rozporządzenia	4
2.1.	Zakłady żywienia zbiorowego	4
2.2.	Wyroby włókiennicze i kosmetyki.....	5
3.	Zakaz stosowania GMO w produkcji ekologicznej	6
3.1.	Ogólne doświadczenia związane z zakazem stosowania GMO.....	7
3.2.	Dostępność produktów niewytwarzanych z GMO	8
3.3.	Oświadczenie sprzedawcy	9
3.4.	Możliwości praktycznego stosowania poszczególnych progów tolerancji (w odniesieniu do przypadkowego lub technicznie nieuniknionego występowania GMO) oraz ich wpływ na sektor produkcji ekologicznej.....	10
4.	Funkcjonowanie rynku wewnętrznego i systemu kontroli.....	10
5.	Stosowanie systemu przywozu	11
5.1.	Przywóz w systemie równoważności.....	12
5.1.1.	Uznawanie państw trzecich jako zapewniających równoważne gwarancje	12
5.1.2.	Uznawanie jednostek certyfikujących i organów kontrolnych jako zapewniających równoważne gwarancje.....	13
5.2.	Przywóz w systemie zgodności.....	13
5.3.	Świadectwo kontroli.....	14
6.	Podsumowanie	14
	ZAŁĄCZNIK.....	16

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

na temat stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych

1. WPROWADZENIE

W 2009 r. uprawy ekologiczne zajmowały w UE 8,6 mln hektarów, co stanowi 4,7 % powierzchni użytków rolnych w UE-27. W latach 2006-2009 ich średni roczny wskaźnik wzrostu wynosił 7,7 % w UE-15 i 13 % w UE-12 (w 2009 r. na państwa UE-15 przypadało 81 % całego rolnictwa ekologicznego UE). W 2008 r. uprawy ekologiczne prowadziło około 197 000 gospodarstw, tj. 1,4 % gospodarstw w UE-27. Szacuje się, że w 2007 r. na sektor produkcji ekologicznej przypadało 2 % wydatków na żywność w UE-15¹.

Ramy prawne na poziomie UE w zakresie rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej stanowi rozporządzenie Rady 834/2007² i jego rozporządzenia wykonawcze – rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008³ oraz (WE) nr 1235/2008⁴.

Już przy opracowywaniu rozporządzenia (WE) nr 834/2007 – zwanego dalej „rozporządzeniem” – Rada zwróciła uwagę na dynamiczny rozwój sektora produkcji ekologicznej i wnioskuje o przeprowadzenie w przyszłości oceny pewnych zagadnień, do których jej zdaniem należy odnieść doświadczenia zdobyte w związku ze stosowaniem nowych zasad. W art. 41 rozporządzenia wymieniono zagadnienia, które należy poddać ocenie:

- (a) zakres zastosowania rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do żywności ekologicznej przygotowywanej przez zakłady żywienia zbiorowego;
- (b) zakaz stosowania GMO, w tym dostępność produktów niewytwarzanych z GMO, oświadczenie sprzedawcy, możliwość praktycznego zastosowania poszczególnych progów tolerancji oraz ich wpływ na sektor produkcji ekologicznej;

¹ Więcej danych oraz informacji faktograficznych na temat rolnictwa ekologicznego znajduje się w publikacji Komisji z 2010 r.: *An analysis of the EU organic sector* (Analiza sektora rolnictwa ekologicznego w UE) dostępnej na stronie:
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/eu-policy/data-statistics/facts_en.pdf

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1).

³ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. U. L 250 z 18.9.2008, s. 1).

⁴ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz. U. L 334 z 12.12.2008, s. 25).

- (c) działanie rynku wewnętrznego i systemu kontroli, w szczególności ocena, czy ustalone praktyki nie prowadzą do nieuczciwej konkurencji lub przeszkód w produkcji produktów ekologicznych i obrocie nimi.

W niniejszym sprawozdaniu Komisja podsumowuje doświadczenia zdobyte podczas stosowania rozporządzenia od dnia 1 stycznia 2009 r., kiedy weszło ono w życie.

W sprawozdaniu skupiono się na trzech głównych tematach wymienionych powyżej. Ponadto zwrócono uwagę na kilka innych istotnych kwestii, będących przedmiotem dyskusji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi podmiotami.

Aby uzyskać lepszy obraz doświadczeń zdobytych do tej pory w związku ze stosowaniem rozporządzenia, Komisja przesłała państwom członkowskim i zainteresowanym podmiotom kwestionariusz, który przekazała w tym celu wszystkim członkom grupy doradczej ds. rolnictwa ekologicznego. Dwadzieścia sześć państw członkowskich, a także jedenaście zainteresowanych podmiotów, odpowiedziało na kwestionariusz w marcu 2011 r. Odpowiedzi te posłużyły za główny materiał źródłowy niniejszego sprawozdania.

2. ZAKRES ROZPORZĄDZENIA

Rozporządzenie dało podstawę do przyjęcia szczegółowych zasad produkcji w sektorach, w których nie obowiązywały jeszcze ujednolicone przepisy⁵. Do tej pory sfinalizowano i opublikowano przepisy wykonawcze dotyczące akwakultury ekologicznej, w tym wodorostów, oraz drożdży ekologicznych. Prace nad przepisami dotyczącymi produkcji wina ekologicznego i pasz były w toku w czasie sporządzania niniejszego sprawozdania. Jeżeli chodzi o inne sektory, takie jak drób i uprawy szklarniowe, obecnie obowiązujące zasady produkcji nie zostały jeszcze poddane rewizji.

W niniejszym rozdziale przeanalizowano doświadczenia związane z zakładami żywienia zbiorowego oraz kwestię ewentualnego uwzględnienia w rozporządzeniu wyrobów włókienniczych i kosmetyków. Certyfikacja ekologiczna niektórych produktów niewymienionych w załączniku I do Traktatu, ale ściśle powiązanych z produktami wymienionymi w załączniku I lub z gospodarką wiejską, takich jak воск pszczeli, olejki eteryczne lub maté, nie została tu szczegółowo omówiona, ale Komisja uznaje potrzebę ustalenia, czy takie produkty mogą być certyfikowane jako zgodne z rozporządzeniem, w przypadkach gdy zostały wyprodukowane zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem.

2.1. Zakłady żywienia zbiorowego

W restauracjach, szpitalach, stołówkach i innych punktach gastronomicznych zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym coraz większą wagę przykłada się do przygotowywania posiłków z produktów ekologicznych. Sektor żywienia obejmuje przedsiębiorstwa o bardzo zróżnicowanym charakterze, od małych restauracji po duże sieci gastronomiczne.

⁵ Takich jak wino ekologiczne, akwakultura ekologiczna, w tym wodorosty, drożdże ekologiczne.

W czasie gdy opracowywano rozporządzenie, włączenie do niego sektora żywienia uznano za przedwczesne, a ochrona określeń odnoszących się do produktów ekologicznych była uważana za wystarczającą. Tak czy inaczej sektor żywienia zbiorowego podlega już przepisom UE w zakresie higieny i etykietowania żywności, które stanowią, że etykiety odnoszące się do metod produkcji nie powinny zawierać informacji wprowadzających nabywcę w błąd⁶.

Do chwili obecnej siedem państw członkowskich wprowadziło przepisy krajowe, a w dziesięciu innych państwach członkowskich stosuje się normy ustalone w sektorze prywatnym. Zasady te przewidują certyfikację składników, potraw, jadłospisów lub pełnych usług gastronomicznych. Państwa członkowskie, w których działa system kontroli, nie zgłosiły szczególnych problemów. Kilka państw członkowskich poinformowało, że planuje regulację zbiorowego żywienia na poziomie krajowym lub regionalnym.

Większość państw członkowskich jest zdania, że działalność zakładów zbiorowego żywienia nie powinna podlegać rozporządzeniu UE w sprawie produkcji ekologicznej w perspektywie krótkoterminowej, nie tylko dlatego, że może to spowodować komplikacje, lecz również ze względu na jej ograniczony wpływ na handel wynikający z lokalnego charakteru tej działalności. Komisja stwierdza, że nie ma obecnie potrzeby uwzględnienia działalności zakładów zbiorowego żywienia w rozporządzeniu, ale będzie uważnie śledzić rozwój sytuacji w tym sektorze.

2.2. Wyroby włókiennicze i kosmetyki

W ostatnich latach nastąpił znaczący rozwój rynku wyrobów włókienniczych i kosmetyków, którym towarzyszy odniesienie do produkcji ekologicznej. Dla produktów tych opracowano prywatne programy certyfikacji. Te dwie kategorie produktów nie są jednak objęte regulacjami prawnymi UE w zakresie produkcji ekologicznej, które dotyczą tylko szeregu produktów rolnych⁷ (w szczególności nieprzetworzonych produktów rolnych lub przetworzonych produktów rolnych przeznaczonych do spożycia). Chociaż powszechnie uznaje się, że wyroby włókiennicze i kosmetyki stanowią cenny rynek zbytu surowców wyprodukowanych metodami ekologicznymi, w sektorze produkcji ekologicznej wywiązała się debata dotycząca kwestii, czy odniesienie do ekologicznej produkcji w przypadku produktów rolnych nieobjętych zakresem obecnego rozporządzenia może podważyć wiarygodność pojęcia „ekologiczny” stosowanego wobec produktów spożywczych. Dodatkowo należy przypomnieć, że aby możliwe było systematyczne włączanie produktów nierolniczych do rozporządzenia, powinno ono zostać zasadniczo zmienione.

Przepisy Unii w zakresie wyrobów włókienniczych odnoszą się raczej do nazw włókien oraz etykietowania, niż do metod produkcji⁸. Niedawno zostały one poddane rewizji⁹ z myślą o uproszczeniu i udoskonaleniu ram legislacyjnych w tym sektorze. W ramach dobrowolnego

⁶ Dyrektywa 2000/13/WE.

⁷ Wymienionych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 lipca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. U. L 189 z 20.7.2007, s. 1).

⁸ Dyrektywa 2008/121/WE.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1007/2011 z dnia 27 września 2011 r. w sprawie nazewnictwa włókien tekstylnych oraz etykietowania i oznakowywania składu surowcowego wyrobów włókienniczych.

programu oznakowania ekologicznego UE¹⁰ ustalono kryteria dotyczące wyrobów włókienniczych¹¹. W przypadku bawełny, jeżeli 95 % bawełny w produkcji stanowi bawełna ekologiczna, w ramach programu dopuszcza się oznaczenie „bawełna ekologiczna”.

Wiele kosmetyków zawiera surowce pochodzenia rolniczego, takie jak oleje roślinne i wyciągi roślinne. Przepisy Unii dotyczące kosmetyków regulują wykorzystanie oświadczeń o produktach kosmetycznych¹². Obecnie opracowywane są wszystkie rodzaje oświadczeń wykorzystywanych w odniesieniu do produktów kosmetycznych, w tym oświadczenia zawierające określenia „naturalny i ekologiczny”¹³.

Komisja uznaje, że być może należałoby zbadać możliwości, jakie dają przepisy Unii w celu rozszerzenia ochrony zastosowania określenia „ekologiczny” w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i kosmetyków.

3. ZAKAZ STOSOWANIA GMO W PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ

Jedną z nadrzędnych zasad produkcji ekologicznej ustanowionych w rozporządzeniu jest zakaz stosowania:

- organizmów zmodyfikowanych genetycznie czyli GMO¹⁴,
- produktów wyprodukowanych z GMO¹⁵ lub
- produktów wyprodukowanych przy użyciu GMO¹⁶.

Produkty te są uważane za niezgodne z koncepcją produkcji ekologicznej i sposobem postrzegania produktów ekologicznych przez konsumentów.

W praktyce oznacza to, że GMO i produkty wytworzone z GMO lub przy ich użyciu nie mogą być wykorzystywane w produkcji ekologicznej jako żywność, pasza, substancje pomocnicze w przetwórstwie, środki ochrony roślin, nawozy, środki poprawiające glebę, nasiona, roślinny materiał rozmnożeniowy, mikroorganizmy ani zwierzęta. Jedyny wyjątek dotyczy weterynaryjnych produktów leczniczych (szczepionek i innych).

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE.

¹¹ Decyzja Komisji z dnia 9 lipca 2009 r. (2009/567/WE).

¹² Art. 20 rozporządzenia Rady (WE) nr 1223/2009 (Dz.U. L 342 z 22.12.2009).

¹³ ISO/NP 16128.

¹⁴ Definicja „organizmu zmodyfikowanego genetycznie (GMO)” podana jest w dyrektywie 2001/18/WE. Przykłady: rośliny i nasiona pochodzące z genetycznie zmodyfikowanej soi i kukurydzy.

¹⁵ „Wyprodukowany z GMO” oznacza pochodzący, w całości lub częściowo, z GMO, ale niezawierający GMO ani nieskładający się z GMO (art. 2 lit. u)).

Przykłady: Olej, skrobia lub białka z genetycznie zmodyfikowanej soi lub kukurydzy, niezawierające genetycznie zmodyfikowanego DNA.

¹⁶ „Wyprodukowany przy użyciu GMO” oznacza wytworzony przy użyciu GMO jako ostatniego żywego organizmu w procesie produkcji, ale niezawierający GMO ani nieskładający się z GMO, ani niewyprodukowany z GMO (art. 2 lit. v)).

Przykłady: dodatki do żywności i dodatki paszowe (głównie witaminy i aminokwasy) oraz substancje pomocnicze w przetwórstwie (głównie enzymy) produkowane przy użyciu genetycznie zmodyfikowanych mikroorganizmów (takich jak bakterie i grzyby).

Ponieważ jednak systemy produkcji ekologicznej nie są wyizolowane z ogólnego łańcucha produkcyjnego, nieznaczne i przypadkowe występowanie roślin zmodyfikowanych genetycznie w systemach upraw niezmodyfikowanych genetycznie, takich jak uprawy ekologiczne, nie może zostać całkowicie wykluczone z procesu uprawy, zbiorów, transportu, przechowywania i przetwarzania. Źródłem ewentualnych domieszek GMO są zanieczyszczenia nasion, zapylanie krzyżowe, samosiejki oraz praktyki związane ze zbiorami i przechowywaniem. Inne potencjalne źródło to dodatki do żywności i dodatki paszowe, które są powszechnie produkowane z GMO lub przy ich użyciu.

Poprzednie rozporządzenie (EWG) nr 2092/91¹⁷ zawierało te same zakazy dotyczące GMO, ale nie uwzględniało kwestii niezamierzonej obecności śladowych ilości GMO. Wobec braku specjalnych przepisów, horyzontalne zasady określone w rozporządzeniu UE w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz¹⁸ miały również zastosowanie do produktów wykorzystywanych w rolnictwie ekologicznym. Rozporządzenie to określało ogólną wartość progową obowiązującą dla znakowania jako 0,9 % w odniesieniu do przypadkowego lub technicznie nieuniknionego występowania GMO lub produktów wytworzonych z GMO¹⁹.

W tym sensie przedmiotowe rozporządzenie precyzuje, że zastosowanie mają ogólne zasady dotyczące nieuniknionego występowania GMO. Ponadto w jego art. 9 ust. 3 wprowadzono szczegółowe przepisy dotyczące odpowiedzialności podmiotu prowadzącego produkcję ekologiczną za zapobieganie występowaniu GMO w produktach ekologicznych. Podstawową zasadą jest dążenie do jak najniższego przypadkowego występowania GMO w produktach ekologicznych, jak określono w motywie 10, a jednocześnie unikanie nadmiernych ograniczeń i dodatkowych obciążeń dla podmiotów prowadzących produkcję ekologiczną.

3.1. Ogólne doświadczenia związane z zakazem stosowania GMO

Wyniki wspomnianego wyżej kwestionariusza świadczą o tym, że nadzorowanie systemu kontroli dotyczącego zakazu stosowania GMO nie stanowi większego problemu w państwach członkowskich. Pasze zaznaczano jednak jako produkt podwyższonego ryzyka, jeśli chodzi o przypadkowe występowanie GMO. Zgłaszano bardzo niewielką – poniżej 0,1 % – dopuszczalną obecność GMO w soi i kukurydzy. Podmioty gospodarcze czynią znaczne starania i podejmują wspólne inicjatywy w celu uchronienia produktów ekologicznych przed przypadkową obecnością GMO. Same ponoszą koszty tych działań zapobiegawczych.

W niektórych państwach członkowskich opracowano specjalne narzędzia analizy ryzyka i zarządzania ryzykiem, pozwalające przyjąć systematyczne podejście przy podejmowaniu decyzji o pobraniu dodatkowych prób lub odbyciu wizyt kontrolnych. Komisja będzie monitorowała rozwój tych narzędzi i w razie potrzeby zaproponuje zastosowanie ich w całej UE.

Jeśli chodzi o współlistnienie, w sprawozdaniu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie współlistnienia upraw genetycznie zmodyfikowanych z uprawami tradycyjnymi i

¹⁷ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych.

¹⁸ Art. 12 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1–23).

¹⁹ W odniesieniu do nasion nie określono progu.

ekologicznymi²⁰ stwierdzono, że uprawy zmodyfikowane genetycznie nie spowodowały żadnych widocznych szkód dla istniejących upraw wolnych od GMO. Ponadto w dniu 13 lipca 2010 r. Komisja wydała zalecenie²¹ w sprawie wytycznych w zakresie opracowywania krajowych środków dotyczących współistnienia upraw i mających na celu zapobieżenie niezamierzonemu występowaniu GMO w uprawach konwencjonalnych i ekologicznych; w zaleceniu tym uznano, że w obecność śladowych ilości GMO – nawet poniżej ustalonej przepisami UE wartości progowej znakowania wynoszącej 0,9 % – może spowodować utratę dochodu dla producentów szczególnych produktów rolnych, takich jak produkty ekologiczne. Ponadto w zaleceniu stwierdzono, że domieszka GMO ma szczególne skutki dla producentów specjalnych produktów, takich jak rolnicy prowadzący produkcję ekologiczną, co wpływa również na konsumenta końcowego, ponieważ taka produkcja jest często bardziej kosztowna ze względu na konieczność staranniejszej segregacji w celu wykluczenia obecności GMO i zagwarantowania związanej z tym wyższej ceny. W tym samym kontekście Komisja złożyła do Parlamentu Europejskiego i Rady wniosek dotyczący rozporządzenia, które, gdyby zostało przyjęte, umożliwiłoby państwom członkowskim ograniczenie lub zakazanie uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie na swoim terytorium²².

Niedawno Europejski Trybunał Sprawiedliwości w sprawach połączonych C-58/10 – C-68 Monsanto przedstawił wykładnię rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, zgodnie z którą tylko art. 34 tego rozporządzenia ma zastosowanie do istniejących produktów wcześniej dopuszczonych na mocy dyrektywy 2001/18/WE. Europejski Trybunał Sprawiedliwości (sprawa 442-09) przedstawił również wykładnię rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do obecności w miodzie pyłków roślin genetycznie zmodyfikowanych. Komisja wraz z państwami członkowskimi ocenia obecnie to orzeczenie oraz jego wpływ, również na kwestię współistnienia.

3.2. Dostępność produktów niewytwarzanych z GMO

Witaminy, enzymy i aminokwasy stosowane w przetwórstwie żywności są obecnie bardzo często produkowane przy użyciu genetycznie zmodyfikowanych mikroorganizmów i dlatego nie mogą być wykorzystywane do produkcji ekologicznej.

Rozporządzenie określa wyjątkowe zasady produkcji, według których Komisja ma możliwość stosowania wyjątków od zakazu wykorzystywania produktów wytwarzanych przy użyciu GMO w przypadku gdy niezbędne dodatki do żywności, dodatki paszowe oraz inne substancje wytworzone przy użyciu GMO są jedynymi dostępnymi na rynku. Do tej pory Komisja nie zastosowała takich wyjątków.

Niektóre substancje jednak, takie jak witaminy B2 (ryboflawina) i B12 (kobalamina) oraz enzymy podpuszczka (do produkcji serów) i fitaza (do pasz) regularnie zgłaszane są jako

²⁰ COM(2009) 153 wersja ostateczna z 2.4.2009 – sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie współistnienia upraw genetycznie zmodyfikowanych z uprawami tradycyjnymi i ekologicznymi.

²¹ Zalecenie Komisji 2010/C/200/01, Dz.U. UE C 200 z dnia 22 lipca 2010 r., s. 1.

²² Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego dyrektywę 2001/18/WE w zakresie umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazania uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie na swoim terytorium, COM(2010) 375 wersja ostateczna z 13.7.2010.

dostępne wyłącznie w postaci wyprodukowanej przy użyciu GMO. Komisja będzie zatem ściśle monitorowała tę sytuację i w razie potrzeby zaproponuje właściwe działania.

3.3. Oświadczenie sprzedawcy

Kupując materiały niezbędne w procesie produkcji, podmioty gospodarcze prowadzące produkcję ekologiczną muszą mieć pewność, że materiały te nie są organizmami zmodyfikowanymi genetycznie ani produktami wytworzonymi z GMO lub przy ich użyciu. Art. 9 ust 2 rozporządzenia stanowi, że podmioty gospodarcze mogą polegać na informacji zawartej na etykietach towarzyszących produktowi lub innych dokumentach towarzyszących, umieszczanych lub dostarczanych zgodnie z dyrektywą 2001/18/WE²³, rozporządzeniem (WE) 1829/2003²⁴ lub rozporządzeniem (WE) nr 1830/2003²⁵, chyba że z otrzymanych przez nie informacji wynika, że znakowanie przedmiotowych produktów jest niezgodne z tymi rozporządzeniami, na przykład gdy przekroczona została wartość progowa znakowania, czyli przypadkowa obecność GMO wynosi ponad 0,9 %.

Produkty wytworzone przy użyciu GMO i produkty wytworzone z GMO, niebędące żywnością ani paszą, nie są objęte ustawodawstwem dotyczącym GMO, a zatem nie odnoszą się do nich obowiązki w zakresie etykietowania i śledzenia. Dlatego art. 9 ust. 3 rozporządzenia stanowi, że w takich przypadkach podmiot gospodarczy prowadzący produkcję ekologiczną musi zażądać od dostawcy produktów podpisania potwierdzenia lub oświadczenia sprzedawcy²⁶. W dokumencie tym sprzedawca musi oświadczyć, że jego produkt nie został wytworzony z GMO ani przy użyciu GMO.

Oświadczenie sprzedawcy jest zobowiązaniem dostawcy posiadającym moc prawną. Zainteresowane podmioty sygnalizują jednak, że wiele przedsiębiorstw nie w pełni rozumie jego rolę i może odmawiać stosowania go bądź przeciwnie – podpisywać je z dużą łatwością. Niektóre państwa członkowskie wskazują również, że mają trudności ze sprawdzaniem, czy dane oświadczenie jest wiarygodne ze względu na ograniczenia techniczne i analityczne.

Komisja uznaje zatem, że wiarygodność i skuteczność oświadczenia sprzedawcy budzi pewne wątpliwości i powinna zostać poddana dalszej ocenie.

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG, Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1–39.

²⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy; Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1–23.

²⁵ Rozporządzenie (WE) Nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE (Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 24–28).

²⁶ O wzorze tego oświadczenia jest mowa w art. 60 rozporządzenia (WE) nr 889/2008 i znajduje się on w jego załączniku XIII.

3.4. Możliwości praktycznego stosowania poszczególnych progów tolerancji (w odniesieniu do przypadkowego lub technicznie nieuniknionego występowania GMO) oraz ich wpływ na sektor produkcji ekologicznej

W odpowiedziach na omawiany kwestionariusz prawie wszystkie państwa członkowskie i większość zainteresowanych podmiotów uznają, że obecne ramy legislacyjne stanowią wystarczającą gwarancję przestrzegania zakazu występowania GMO w systemie produkcji ekologicznej. Gwarantują one, że produkty wprowadzane do obrotu bez odniesienia do GMO na etykiecie zawierają przypadkowe i nieuniknione ilości GMO na poziomie poniżej wartości progowej 0,9 %. Kilka państw członkowskich, odnosząc się do poziomu wykrywania, stwierdziło, że do produktów stosowanych w produkcji ekologicznej woli stosować specjalną wartość progową, która wynosi od 0,1 %, co odpowiada granicy oznaczalności²⁷, do 0,3 %.

W około pięciu państwach członkowskich istnieją prywatne programy certyfikacji służące do poświadczania przypadkowej lub technicznie nieuniknionej obecności GMO w produktach ekologicznych na poziomie poniżej ogólnie stosowanej wartości 0,9 %. Jak podawano, kontrole dotyczą głównie soi, kukurydzy, rzepaku, ryżu i lnu.

Można przyjąć, że większość respondentów opowiedziała się za utrzymaniem wartości progowej 0,9 % w odniesieniu do przypadkowej obecności GMO w produktach ekologicznych. Wprowadzenie specjalnej wartości progowej spowodowałoby komplikacje i wzrost kosztów ponoszonych przez producentów i konsumentów.

4. FUNKCJONOWANIE RYNKU WEWNĘTRZNEGO I SYSTEMU KONTROLI

Nowym elementem rozporządzenia, który mógłby wpłynąć na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, jest obowiązek umieszczania unijnego logo na wszystkich produktach ekologicznych²⁸ wytworzonych w UE, mający zastosowanie od dnia 1 lipca 2010 r. z okresem przejściowym upływającym dnia 30 lipca 2012 r. Chociaż można uznać, że wprowadzenie tego wymogu było udane, a widoczność logo zwiększa się dzięki jego obecności na coraz większej liczbie produktów, to na tym etapie niemożliwe jest jednak przeprowadzenie oceny skutków jego stosowania.

Państwa członkowskie uważają, że system kontroli w takiej formie, jak stosowany był w 2009 i 2010 r., nie powoduje istotnych przeszkód dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów ekologicznych. Kilka państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów stwierdziło jednak, że ze względu na różne sposoby pojmowania i interpretacji przepisów Unii, istnieje potrzeba harmonizacji, a w odniesieniu do niektórych kwestii uproszczenia metod praktycznego wdrażania przepisów w całej UE. W 2010 r. w UE istniało 199 organów kontrolnych i jednostek certyfikujących odpowiadających za system kontroli rolnictwa ekologicznego.

W celu zwiększenia przejrzystości Komisja przyjęła rozporządzenie (UE) nr 426/2011²⁹, które zobowiązuje państwa członkowskie do sporządzania od dnia 1 stycznia 2013 r.

²⁷ Obecnie 0,1 % jest najniższym poziomem, na którym można w sposób wiarygodny oznaczyć obecność GMO.

²⁸ Wprowadzony rozporządzeniem Komisji (UE) nr 271/2010, Dz.U. L 84 z 31.3.2010.

²⁹ Dz.U. L 113 z 3.5.2011, s. 1.

publicznie dostępnego aktualizowanego wykazu podmiotów gospodarczych. Jeżeli chodzi o przypadki naruszeń i nieprawidłowości, Komisja uważa, że, mimo iż państwa członkowskie na ogół podejmują odpowiednie środki, istnieje możliwość poprawy w zakresie wymiany informacji w takich przypadkach, w szczególności odniesieniu do terminowości i kompletności zgłoszeń.

Pewne zainteresowanie państw członkowskich i zainteresowanych podmiotów wzbudziła grupowa certyfikacja dla małych podmiotów prowadzących produkcję ekologiczną, działających w ścisłej współpracy wewnątrz Unii, ponieważ ułatwia to wprowadzanie ich produktów na rynek. Wszyscy respondenci podkreślili jednak potrzebę zagwarantowania, by certyfikacja ta służyła zapewnieniu lub podniesieniu niezawodności i wydajności mechanizmów kontrolnych.

Komisja uznaje, że system kontroli wymaga dalszych ulepszeń i będzie kontynuować prace nad nimi wraz z państwami członkowskimi. Biorąc pod uwagę, że Trybunał Obrachunkowy niedawno przeprowadził kontrolę w zakresie produkcji ekologicznej i etykietowania produktów ekologicznych, a sprawozdanie z tej kontroli ma zostać opublikowane na początku 2012 r., Komisja wykorzysta ustalenia tej kontroli w swoich pracach w tej dziedzinie. Służby Komisji oraz państwa członkowskie dążą obecnie do opracowania wspólnej koncepcji wszystkich elementów systemu kontroli, a w szczególności powiązania między szczegółowymi przepisami dotyczącymi produkcji ekologicznej a ogólnymi przepisami dotyczącymi urzędowych kontroli żywności i pasz ustanowionymi rozporządzeniem (WE) 882/2004³⁰; pracują również nad bardziej aktywnym nadzorem właściwych organów zarówno w państwach członkowskich, jak i w uznanych państwach trzecich, obejmującym kontrole przeprowadzane przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii. Komisja nie zawaha się wszcząć postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w każdym przypadku niezgodności systemów kontroli z przepisami Unii.

5. STOSOWANIE SYSTEMU PRZYWOZU

Unia Europejska, wraz z USA, jest największym rynkiem ekologicznym, przyciągającym eksporterów z wielu państw trzecich i obejmującym 95 % światowej sprzedaży produktów ekologicznych. Określone rozporządzeniem przepisy i zharmonizowane procedury przywozu produktów ekologicznych na rynek UE dopuszczają dwie możliwości: przywóz zgodny z przepisami UE w zakresie produkcji ekologicznej lub przywóz na podstawie równoważności norm i systemów kontroli.

Poza tym systemem przywóz innych równoważnych produktów ekologicznych do UE opiera się na pozwoleniach na przywóz³¹, wydawanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do każdej przesyłki z osobna na określony czas. Możliwość ta ma charakter przejściowy i ma zostać stopniowo wycofana³².

³⁰ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz.U. L 191 z 30.4.2004, s. 1-141).

³¹ Państwa członkowskie wydały 2 440 pozwoleń w 2009 r. i 3 754 pozwolenia w 2010 r.

³² Art. 19 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008.

5.1. Przywóz w systemie równoważności

Pojęcie „równoważny” w opisie różnych systemów i środków oznacza, że umożliwiają one osiągnięcie takich samych celów i spełnienie takich samych zasad poprzez stosowanie przepisów gwarantujących taki sam poziom zapewnienia zgodności³³. Umowy o równoważności mogą sprzyjać rozwojowi norm i mechanizmów kontrolnych przystosowanych do warunków lokalnych. Do ich zawierania zachęca Światowa Organizacja Handlu.

Specjalne wytyczne Kodeksu Żywnościowego³⁴ dotyczące żywności ekologicznej stanowią międzynarodowy punkt odniesienia mający ułatwić harmonizację wymogów w zakresie produktów organicznych na całym świecie.

5.1.1. Uznawanie państw trzecich jako zapewniających równoważne gwarancje

W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania wykaz uznanych państw trzecich obejmował jedenaście państw. Kolejnych siedemnaście wniosków jest rozpatrywanych. Proces uznawania rozpoczyna się złożeniem przez władze krajowe oficjalnego wniosku do Komisji. Obejmuje on szczegółową ocenę stosowanych przez dane państwo trzecie norm i systemów kontroli, mającą na celu ustalenie, czy są one równoważne w stosunku do tych, które obowiązują w UE. Do przeprowadzenia tej oceny potrzebne są znaczące zasoby. Nieznaczne różnice mogą być akceptowane, lecz zbyt duże rozbieżności w przepisach mogą skutkować ograniczeniami w przywozie. Należy udowodnić, że mechanizmy kontrolne są równie skuteczne, jak te stosowane w UE. Komisja prowadzi również badania na miejscu i regularnie dokonuje przeglądu wykazów uznanych państw trzecich.

Komisja uważa, że po udanej finalizacji pierwszej oceny wykaz państw trzecich umożliwia przyjęcie najbardziej stabilnego i rzetelnego podejścia do przywozu produktów ekologicznych, a także pomaga zachęcać państwa rozwijające się do wprowadzania własnych zasad i systemów kontroli. Zamiarem Komisji jest dalsze rozpatrywanie złożonych już wniosków i ewentualnie przyszłych wniosków w celu propagowania koncepcji równoważności na poziomie globalnym.

Jednakże czas poświęcony na przeprowadzenie dotychczasowych ocen świadczy o tym, że jest to zadanie złożone, wymagające specjalistycznej wiedzy o wysoce technicznym charakterze. Chociaż Komisja może zwracać się do państw członkowskich o pomoc w przeprowadzaniu ocen i kontroli na miejscu, zdecydowanie nie jest ona w stanie zapewnić wszystkich zasobów koniecznych do realizacji całego procesu, a następnie do monitorowania wykazu. Komisja zamierza bardziej dogłębnie zbadać możliwość usprawnienia stosowanych procedur i zaproponować sposoby uproszczenia i wzmocnienia nadzoru. Tymczasem Komisja intensyfikuje prace w celu rozpatrzenia złożonych wniosków. Należy zauważyć, że przywóz z wnioskujących państw trzecich nie jest zagrożony, ponieważ odbywa się on obecnie w ramach pozwoleń na przywóz wydanych przez państwa członkowskie (zob. wyżej), a w przyszłości będzie on możliwy dzięki uznaniu jednostek certyfikujących i organów kontrolnych w państwach trzecich, jak opisano poniżej.

³³ Rozporządzenie (WE) nr 834/2007, art. 2 lit. x).

³⁴ Kodeks CAC/GL 32 – 1999 Wytyczne w sprawie produkcji, przetwórstwa, znakowania oraz zbytu żywności wytwarzanej metodami ekologicznymi.

5.1.2. Uznawanie jednostek certyfikujących i organów kontrolnych jako zapewniających równoważne gwarancje

Jeśli chodzi o przywóz produktów ekologicznych z państw trzecich, które nie są uznane, Komisja rozpoczęła uznawanie równoważności jednostek certyfikujących w 2008 r., kiedy to wpłynęły pierwsze wnioski. Przed upływem pierwszego terminu składania wniosków w dniu 31 października 2009 r. Komisja otrzymała 73 wnioski od jednostek certyfikujących i organów kontrolnych z całego świata. Komisja oceniła dokumentację techniczną przygotowaną przez wnioskodawców; w większości przypadków konieczne było zwrócenie się do wnioskodawców o dodatkowe informacje, co wydłużyło proces. Pierwszy wykaz uznanych jednostek certyfikujących przyjęty przez Komisję³⁵ będzie regularnie aktualizowany. Będzie miał on zastosowanie od dnia 1 lipca 2012 r.

Komisja uważa, że wykaz jednostek certyfikujących i organów kontrolnych mógłby także umożliwić rzetelne podejście do przywozu pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego nadzoru w celu zagwarantowania właściwego funkcjonowania systemu. W szczególności, zważywszy na to, że właściwe organy państw członkowskich odpowiadają za kontrolę wszystkich przywożonych produktów ekologicznych od momentu dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na terytorium UE, konieczne stanie się, aby Komisja w odpowiednim czasie reagowała na ewentualne niedociągnięcia w funkcjonowaniu umieszczonych na wykazie jednostek certyfikujących i wykreślała je z wykazu w razie niespełniania wymogów.

Ponieważ system jest nowy i nie jest jeszcze operacyjny, na tym etapie niemożliwe jest formułowanie wniosków. Biorąc jednak pod uwagę doświadczenia zebrane w okresie funkcjonowania rozporządzenia, można stwierdzić, że realizacja tej części systemu przywozu oraz zapewnienie właściwego nadzoru spowoduje znaczne dodatkowe obciążenie Komisji pracą.

Jeśli chodzi o nadzór systemu przywozu w ujęciu ogólnym, należy zbadać praktyczne możliwości zastosowania przez Komisję środków ostrożności w celu umożliwienia bardziej skutecznego przeciwdziałania znanym lub pojawiającym się zagrożeniom; należy przy tym uwzględnić środki przewidziane w rozporządzeniu i w innych europejskich przepisach mających zastosowanie do kontroli³⁶.

5.2. Przywóz w systemie zgodności

W systemie zgodności podmiot gospodarczy spoza UE musi spełniać wszystkie wymagania ustawodawstwa UE, w tym wszystkie szczegółowe zasady dotyczące produkcji i znakowania. W odróżnieniu od systemu równoważności obowiązujące zasady muszą być identyczne, a nie tylko równoważne ze stosowanymi w UE. Podmiot gospodarczy musi podlegać kontroli jednostki certyfikującej lub organu kontrolnego uznanego przez Komisję do celów zgodności.

³⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1267/2011 z dnia 6 grudnia 2011 r. (Dz.U. L 324 z 7.12.2011, s. 9).

³⁶ Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 669/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwiększonego poziomu kontroli urzędowych przywozu niektórych rodzajów pasz i żywności nie pochodzących od zwierząt i zmieniające decyzję 2006/504/WE (Dz.U. L 194 z 25.7.2009, s. 11–21).

System zgodności nie został jeszcze uruchomiony. Komisja ustaliła termin składania pierwszych wniosków od organów kontrolnych i jednostek certyfikujących na dzień 31 października 2014 r., pozostawiając tym samym czas na rozwój systemu równoważności.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń można wątpić, czy system zgodności zapewni lepszy dostęp do rynku UE i przyniesie dodatkową korzyść partnerom handlowym UE w stosunku do tego, co już zapewnia system równoważności. Nie przyniesie on też znaczących korzyści konsumentom, jeśli chodzi o przywożone w ramach tego systemu produkty ekologiczne, których nie można odróżnić po wprowadzeniu do obrotu. Ponadto system powoduje dodatkowe obciążenie administracyjne w porównaniu do systemu równoważności, nie przynosząc jednocześnie dodatkowych korzyści. Komisja woli zatem skoncentrować swe starania raczej na równoważności niż na systemie zgodności, którego przydatność i skuteczność należy ponownie rozważyć wraz z partnerami handlowymi w świetle obecnych i przyszłych działań w zakresie handlu produktami ekologicznymi.

5.3. Świadectwo kontroli

Dopuszczenie do wolnego obrotu w UE przesyłki produktów ekologicznych w systemie równoważności jest uwarunkowane przedstawieniem oryginału świadectwa kontroli wydanego przez jednostkę certyfikującą lub organ kontrolny nadzorowany przez uznane państwo trzecie, przez Komisję albo przez właściwy organ państwa członkowskiego (w systemie pozwoleń na przywóz). W momencie przywozu do UE przesyłka jest kontrolowana na podstawie informacji podanych w świadectwie kontroli, w szczególności oznakowań i numerów partii identyfikujących produkty ekologiczne, a świadectwo jest zatwierdzane przez organy celne. Świadectwo kontroli stanowi zatem kluczowy element identyfikowalności każdej partii produktów ekologicznych w drodze od producenta w państwie trzecim do importera w UE; dzięki niemu można prześledzić dalszą dystrybucję produktu w UE na wypadek, gdyby konieczne okazało się wycofanie go z obrotu.

Podmioty gospodarcze uważają obowiązek przedstawiania oryginału świadectwa kontroli za uciążliwy, ze względu na możliwe opóźnienia spowodowane czasem potrzebnym na przesłanie oryginału świadectwa i wnoszą o umożliwienie przedstawiania świadectw kontroli w formie elektronicznej. Niektóre państwa członkowskie, których produkty stanowią duży odsetek przywozu UE, sygnalizowały zainteresowanie możliwością zastosowania elektronicznych świadectw udostępnianych organom państw członkowskich i Komisji za pośrednictwem zabezpieczonej bazy danych do celów kontroli, odprawy i nadzoru. Komisja zamierza zbadać możliwość wprowadzenia takiego systemu, który umożliwiałby szybszą odprawę podmiotom gospodarczym, a Komisji dostarczałby kluczowych danych dotyczących transakcji przywozowych, potrzebnych do nadzoru jednostek certyfikujących w państwach trzecich. Co ważne, system taki ułatwiłby również szybką reakcję państw członkowskich w przypadkach naruszeń poprzez blokowanie produktów niespełniających wymogów.

6. PODSUMOWANIE

W niniejszym sprawozdaniu oceniono niewielkie na razie doświadczenie zdobyte w związku ze stosowaniem rozporządzenia od 2009 r., z którego Komisja wyciąga następujące wnioski:

- (a) Nie ma obecnie obiektywnej potrzeby rozszerzenia zakresu rozporządzenia na zakłady żywienia zbiorowego. Etykietowanie ekologicznych wyrobów włókienniczych i kosmetyków mogłoby zapewnić odpowiednią ochronę interesów

konsumentów i producentów na podstawie innych instrumentów. Wskazane jest raczej pogłębienie regulacyjnych i kontrolnych aspektów w odniesieniu do produktów rolnych, a nie rozszerzanie ich zakresu na większą liczbę produktów i sektorów.

- (b) Chociaż zakaz stosowania GMO w produkcji ekologicznej jest realizowany właściwie, należy ponownie przeanalizować oświadczenie sprzedawcy, należy również monitorować dostępność niektórych produktów w postaci niezawierającej GMO. Zaleca się stosowanie środków zapobiegawczych i działań zharmonizowanych zamiast ustalania szczegółowych wartości progowych dotyczących GMO w produktach ekologicznych, które w obecnych okolicznościach nie wydaje się uzasadnione. Jeśli chodzi o współlistnienie, państwa członkowskie otrzymały dalsze wskazówki w dniu 13 lipca 2010 r., kiedy to Komisja wydała zalecenie w sprawie wytycznych w zakresie opracowywania krajowych środków dotyczących współlistnienia upraw i mających na celu zapobieżenie niezamierzonemu występowaniu GMO w uprawach konwencjonalnych i ekologicznych. Należy jednak przeanalizować najnowsze zmiany w tym zakresie.
- (c) W większości przypadków system kontroli jest dostosowany do funkcjonowania rynku wewnętrznego; odnotowano jednak kilka uchybień w jego stosowaniu. Należy podjąć dalsze prace w celu podniesienia jego skuteczności.

Ponadto, chociaż poczyniono postępy we wdrażaniu nowego systemu przywozu opartego na równoważności, wskazane jest wprowadzenie pewnych usprawnień, a celowość wprowadzenia systemu opartego na zgodności jest wątpliwa.

Komisja uważa, że jest za wcześnie, by w niniejszym sprawozdaniu przedstawić propozycję zmiany rozporządzenia, zwłaszcza że odpowiedni wniosek w sprawie dostosowania go do traktatu lizbońskiego³⁷ jest nadal omawiany przez Parlament i Radę. W niniejszym sprawozdaniu celem Komisji jest przedstawienie faktów, które mogą dać podstawę do konstruktywnej debaty na temat rozporządzenia w sprawie rolnictwa ekologicznego. Na późniejszym etapie Komisja może wykorzystać wyniki tej debaty w celu przedstawienia wniosków legislacyjnych.

Chcąc, aby debata była jak najbardziej konstruktywna oraz aby ułatwić udział w niej obywatelom, Komisja uznaje, że kwestie takie jak uproszczenie ram legislacyjnych – jednakże bez osłabienia obowiązujących norm – współlistnienie genetycznie zmodyfikowanych upraw w szczególności z produktami rolnictwa ekologicznego, ulepszenie systemu kontroli oraz systemu równoważności w handlu produktami ekologicznymi są kluczowymi zagadnieniami, które należy rozważać w przyszłości w kontekście rolnictwa ekologicznego.

Komisja prosi Parlament Europejski i Radę o omówienie kwestii poruszonych w niniejszym sprawozdaniu i zachęca inne zainteresowane strony do przedstawienia opinii.

³⁷ COM(2010) 759 wersja ostateczna z 17.12.2010 r.

ZAŁĄCZNIK

Propozycje zagadnień do omówienia w ramach debaty na temat sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych.

1. Czy i w jaki sposób można uprościć ramy legislacyjne bez jednoczesnego osłabienia obowiązujących norm?
2. Jakie działania należy podjąć, aby zapewnić przestrzeganie zasad współistnienia i przestrzeganie norm produkcji ekologicznych przez każdego rolnika, który decyduje się na prowadzenie tego rodzaju produkcji?
3. Czy istnieje potrzeba rewizji obecnych norm produkcyjnych i ustanowienia surowszych zasad, na przykład w odniesieniu do dostępności młodych zwierząt utrzymywanych zgodnie z zasadami chowu ekologicznego, ekologicznych pasz i nasion oraz innych elementów? Jeżeli tak, co należy zaproponować rolnikom lub regionom niemogącym spełnić takich nowych warunków? Czy elastyczne podejście do poszczególnych regionów byłoby zgodne z warunkami uczciwej konkurencji? Czy kontrole byłyby wykonalne?
4. System kontroli polega na przeprowadzaniu co najmniej raz w roku kontroli fizycznej u każdego podmiotu w łańcuchu żywnościowym. Podmioty gospodarcze podlegają zatwierdzaniu przez niezależne jednostki certyfikujące. W jaki sposób można ulepszyć ten system kontroli?
5. Zgodnie z europejskim planem działań³⁸ Komisja propaguje równowagę w handlu produktami ekologicznymi, uznając państwa trzecie albo jednostki certyfikujące. Czy równowaga powinna stanowić jedyną koncepcję stosowaną w handlu produktami ekologicznymi? W ostatnich latach Komisja uzyskała również wzajemne uznanie państw trzecich uznanych za równoważne przez UE. Czy podejście to należy rozwijać w celu zapewnienia lepszej ochrony ofensywnych interesów handlowych UE?

³⁸ COM(2004) 415 wersja ostateczna z 10.6.2004, Komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego – Europejski Plan Działań na rzecz Żywności Ekologicznej i Rolnictwa Ekologicznego